

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2003. gada 8.septembra
rīkojumu Nr. 424

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0188

Profesija

Lauksaimnieks

Kvalifikācijas līmenis

2

Nodarbinātības apraksts

**Lauksaimnieks strādā lauku
saimniecībā, kopj kultūraugus, novāc,
uzglabā un realizē to ražu. Kopj, ēdina
mājlopus, un sagatavo lopkopības
produkciju realizācijai, ir tiešais darbu
izpildītājs.**

		7.6. Uzglabāt lopbarību 7.7. Veikt mājdzīvnieku ganīšanu 7.8. Veikt izlietotās lopbarības uzskaiti
8. Kopt mājdzīvniekus		8.1. Sakārtot mājlopu novietnes 8.2. Izvēkt kūsmēslus 8.3. Uzturēt tīrību un kārtību mājdzīvnieku novietnēs un tās apkārtnē 8.4. Veikt dezinfekcijas pasākumus 8.5. Organizēt mājdzīvnieku pastaigas
9. Strādāt ar traktortehniku	ar	9.1. Sagatavot darbam traktoros un lauksaimniecības mašīnas 9.2. Darba gaitā, sekot līdzi traktortehnikas un lauksaimniecības mašīnu tehniskajam stāvoklim 9.3. Veikt ikdienas tehnisko apkopi 9.4. Lietot attiecīgajai tehnikai atbilstošu degvielu, smērvielas un citus ekspluatācijas materiālus
10. Strādāt ar fermu mehānismiem.		10.1. Novērtēt fermu mehānismu tehnisko stāvokli 10.2. Sagatavot darbam fermu mehanizācijas iekārtas 10.3. Lietot atbilstošus ekspluatācijas materiālus 10.4. Strādāt ar fermu mehanizācijas iekārtām: 10.4.1. ar slaukšanas iekārtām; 10.4.2. ar barības sagatavošanas iekārtām; 10.4.3 ar ūdensapgādes sistēmām; 10.5. Kopt fermu mehanizācijas iekārtas 10.6. Veikt kūsmēsli izvēkšanas iekārtu ekspluatāciju 10.7. Apkalpot kanalizācijas sistēmas 10.8. Ekspluatēt apkures sistēmas
11. Veikt ekonomiskos aprēķinus		11.1. Aprēķināt bruto algu 11.2. Veikt padarītā darba un nostrādātā laika uzskaiti 11.3. Veikt izlietoto materiālo vērtību uzskaiti 11.4. Aizpildīt ar saimniecisko darbību saistīto dokumentāciju
12. Ievērot darba drošības noteikumus		12.1. Ievērot darba aizsardzības un apkārtējās vides aizsardzības nosacījumus, traktortehnikas un lauksaimniecības mašīnu ekspluatācijas instrukcijas 12.2. Ievērot ugunsdrošības un elektrodrošības noteikumus 12.3. Ievērot pesticīdu lietošanas instrukcijas 12.4. Izvēlēties un pielietot nepieciešamos individuālos darba aizsardzības līdzekļus 12.5. Sniegt pirmo neatliekamo palīdzību 12.6. Ievērot saimniecības (uzņēmuma) iekšējās kārtības noteikumus

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi:

- Fizikālie faktori – darbs telpās vai lauka apstākļos
- Bioloģiskie faktori – darbs ar dzīvniekiem
- Ķīmiskie faktori – darbs ar minerālmēsliem, degvielu un smērvielām, augu aizsardzības un dezinfekcijas līdzekļiem, medikamentiem (sniedzot pirmo neatliekamo palīdzību)
- Organizatoriskie faktori – darbs tiek veikts individuāli vai grupās

Īpašas prasības atsevišķu uzdevumu veikšanai:

- Traktorista un autovadītāja tiesības
- Saudzīga attieksme pret dabu
- Saudzīga attieksme pret dzīvniekiem
- Medicīniskās pārbaudes - darbam ar augu aizsardzības un dezinfekcijas līdzekļiem un indīgām ķīmikālijām
  - darbam ar pārtikas produktiem
  - darbam ar traktortehniku

Prasmes

Specifiskās prasmes profesijā	Kopīgās prasmes nozarē	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> • Pārzināt lauksaimniecības produkciju • Analizēt augu, dzīvnieku, dabas un klimatu resursus • Pielietot atbilstošu augsnes apstrādes paņēmieni • Orientēties sēklas materiālā • Orientēties organiskā mēslojuma kvalitātes rādītājos • Pielietot atbilstošu kūstmēslu izkliešanas un minerālmēslu izsējas paņēmieni • Orientēties minerālmēslu sortimentā • Orientēties ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļos • Ievērojot instrukcijas, pielietot ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus • Noteikt kultūraugu gatavības pakāpi • Pielietot atbilstošu kultūraugu novākšanas tehnoloģiju • Analizēt produkcijas kvalitāti • Pielietot atbilstošu pēcapstrādes paņēmieni • Analizēt produkcijas glabāšanas režīmus • Pārzināt lopkopības produkciju • Izvēlēties piemērotākos lopbarības līdzekļus mājdzīvnieku ēdināšanai • Orientēties lopbarības piedevās • Audzēt un kopt mājdzīvniekus • Orientēties mājdzīvnieku uzskaites kartiņās • Eksploatēt un veikt TA traktortehnikai, augkopības produkcijas ražošanas tehnikai un fermu mehānismiem • Aizpildīt ar lauksaimniecisko darbību saistītus uzskaites dokumentus	<ul style="list-style-type: none"> • Veikt darbus atbilstoši darba drošības, ugunsdrošības, elektrodrošības un sanitārijas noteikumiem • Apzināt un izmantot speciālo literatūru zināšanu papildināšanai • Ievērot vides aizsardzības noteikumus • Sniegt pirmo neatliekamo palīdzību • Datorizēta datu uzskaitē	<ul style="list-style-type: none"> • Zināt valsts valodu • Veidot pozitīvu saskarsmi • Plānot izpildāmos darbus, strādāt patstāvīgi un grupā • Risināt problēmsituācijas darba procesā; • Ievērot profesionālās ētikas principus • Radoša pieeja darbā • Spēja pašizglītoties • Nodrošināt izpildāmo kvalitāti • Spēja piemēroties sarežģītās situācijās • Ievērot LR likumdošanu • Argumentēti aizstāvēt savu viedokli

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Augs, tā augšanas apstākļi			
Augsne, tās īpašības			
Augsnes apstrāde			
Augsnes mitruma regulēšana			
Nezāles, to apkarošana			
Augu barošana			
Augu aizsardzība			
Augu maiņa, augu seka			
Sēkla, tās īpašības			
Laukaugu iedalījums un to audzēšana			
Lopbarības ražošana			
Mērniecības pamati			
Bioloģiskā lauksaimniecība			
Lauksaimniecības dzīvnieku anatomija un fizioloģija			
Dzīvniekam nepieciešamās barības vielas, līdzekļi un raksturojums			
Mājdzīvnieku ēdināšana un barības apstrāde pirms izēdināšanas			
Mājdzīvnieku audzēšanas pamati			
Netradicionālo dzīvnieku audzēšana			
Lauksaimniecības dzīvnieku produkcijas ieguve un realizācija			
Govju mehanizētā slaukšana			
Ūdensapgādes sistēmas			
Kūtsmēslu izvākšana			
Apkures sistēmu ekspluatācija			
Vēdināšana un kanalizācija			
Traktora vispārējā uzbūve			
Tehnisko apkopju sistēma			
Uzņēmējdarbības pamati			
Grāmatvedības pamati			
Lietvedības pamati			
Individuālā aizsardzība			
Darba aizsardzība			
Darba drošība			
Pirmā neatliekamā palīdzība			
Saskarsmes psiholoģija			
Svešvaloda			
Datorizēta datu uzskaitē			
Traktortehnikas vadīšana			
Automobiļa vadīšana			

Profesijas standarta projekta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Valters Bruss – z/s “Strazdi” īpašnieks
- Eleonora Maisaka - Bauskas Lauksaimniecības konsultāciju biroja vadītāja, Z/s “Upescelmiņi” īpašniece
- Ieva Litiņa - Bauskas Lauksaimniecības konsultāciju biroja augkopības speciāliste, Z/s “Zeltkalniņi” īpašniece
- Ligita Mendele - Z/s “Senči” vadītāja
- Ināra Bērzapāne - Z/s “Griezes” īpašniece
- Marija Teišerka - Z/s “Ziedoņi-2” izpilddirektore
- Arnolds Jātņieks - Z/s “Vaidelotes” īpašnieks
- Inga Bērziņa- Valsts Saulaines LT izglītības centra metodiķe

Profesijas standarta eksperti:

- Jūlijs Beļavnieks – Lauksaimniecības statūtsabiedrību asociācijas valdes priekšsēdētājs;
- Modris Jansons – Latvijas Zemnieku federācijas priekšsēdētājs;
- Jānis Driķis – LLU LF Augkopības katedras profesors